

Nieuw beleid 2021

(bedragen x € 1.000)

	Categorie*)	Incidenteel	Structureel			
			2021	2022	2023	2024
1. Domein Bestuur						
1.1 Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO)	1	-	20,0	20,0	20,0	20,0
1.2 Eetwerkcafé	4	50,0	x	-	-	-
2. Domein Leefomgeving						
2.1 Energietransitie	1/2	160,0	x	x	-	-
2.2 Uitvoering Regionale Energie Strategie	1/2	70,0	x	-	-	-
3. Domein Samenleving						
3.1 Transitie Sociaal Domein	2/4	100,0	x	x	-	-
3.2 VVE en peuteropvang beleid	4	60,0	x	-	-	-
4. Domein Ruimte						
4.1 Omgevingswet	1	39,0	39,0	39,0	39,0	39,0
		232,0	x	-	-	-
Totaal		672,0	59,0	59,0	59,0	59,0

*) Categorie:

1. Wettelijke plicht.
2. Beleidswens op basis van het Coalitieakkoord / CUP 2018-2022.
3. Beleidswens waarvan bij collegebesluit is besloten om via nieuw beleid af te wegen.
4. Overige beleidswens.

Toelichting beleidswensen

1.1 Baseline informatiebeveiliging Overheid (BIO)

Vanaf 1 januari 2020 is de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) van kracht. Deze baseline is van toepassing op de gehele Nederlandse overheid. De maatregelen die voorgeschreven worden in de baseline zijn allemaal verplicht gesteld door het Rijk. Eén van deze maatregelen is het afnemen van een SIEM/SOC oplossing. Deze oplossing is nodig om geavanceerde dreigingen van zowel binnen als buiten de organisatie te kunnen adresseren. Deze oplossing stelt ons in staat om dreigingen en aanvallen in een zeer vroeg stadium te detecteren. Op basis van deze vroegtijdige detectie wordt actie ondernomen om de aanval zo snel mogelijk te stoppen of in een aantal gevallen zelfs te voorkomen. De kosten voor het afnemen van deze SIEM/SOC zijn voor alle Nederlandse gemeenten gelijk en bedragen structureel € 20.000. De invoering van SIEM/SOC pakken wij op binnen de samenwerking BLNP. Hierdoor kunnen wij de SIEM/SOC oplossing effectiever neerzetten voor de BLNP-gemeenten.

1.2 Eetwerkcafé

Er is voor gekozen om medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt te laten werken in het eetwerkcafé (EWC). De begeleiding van deze medewerkers kost structureel extra tijd. Daarnaast willen we dat de medewerkers een ontwikkeling doormaken, en hierbij gebruik maken van professionele hulp die de ontwikkelplannen gaat maken en uitvoeren. De huuropbrengsten van het EWC zijn daarnaast niet realiseerbaar. De totale kosten die hiermee gemoeid zijn worden geschat op € 50.000. Om deze voorziening niet abrupt af te breken willen we dit tekort nog één keer incidenteel dekken. Het jaar 2021 wordt gebruikt om naar alternatieven te zoeken.

2.1 Energietransitie

Langzaam maar zeker worden de contouren voor de energietransitie concreter: het gaat om een hele forse opgave die - zo luidt de ambitie - zo mogelijk ook nog versneld moet worden. Verder is het een langdurig proces waar we zeker tot 2040 mee bezig zijn. De inspanning bestaat enerzijds uit de basis op orde te krijgen door het maken van een Transitievisie Warmte en daarop gebaseerd een aanpak voor de warmteplannen per wijk, het realiseren van het Energieloket en Energiehuis en anderzijds uit het stimuleren, faciliteren en -waar nodig- verbinden van initiatieven uit de samenleving. De gemeente kan simpelweg niets zonder de inzet van de samenleving. Daarnaast doen we samen met onze regiogemeenten in 2020 een bod aan het Rijk voor de energiebesparings-mogelijkheden in de regio en de opwek van duurzame energie. Dit met als doel om in 2030 49% minder CO₂-uitstoot te hebben gerealiseerd en uiteindelijk in 2050 95% reductie. De uit de RES en onze eigen ambitie voortkomende plannen moeten vervolgens ook gerealiseerd worden. Hiervoor is enerzijds inzet nodig om het ruimtelijk kader hier op aan te passen en anderzijds zal moeten worden gezien hoe actief de gemeente hierin zelf moet participeren om deze beweging te laten plaats vinden.

Voor de uitvoering van de warmtevisie zijn vanuit het Rijk extra middelen beschikbaar gesteld in het kader van het klimaatakkoord. Naast deze middelen denken wij nog € 80.000 structureel per jaar nodig te hebben om deze taak te kunnen uitvoeren. Bij de Kaderbrief is op basis van scenario 2 prioriteit toegekend aan deze beleidswens waarbij het structurele bedrag is aangepast naar 2 x € 80.000 incidenteel voor de jaren 2021 en 2022. De structurele voortzetting van deze ambitie is aan het volgende college.

Toelichting beleidswensen

2.2 Uitvoering Regionale Energie Strategie

Tot medio 2021 zijn regio's en Rijk bezig met de onderlinge afspraken over energiebesparing en opwekking in het kader van de Regionale Energiestrategie (RES). Daarna moet deze strategie ook tot uitvoering worden gebracht. De zoekgebieden die uit de RES naar voren komen moeten, samen met randvoorwaarden voor realisatie, worden vertaald in de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan. Deze werkzaamheden kunnen plaatsvinden binnen de reguliere aanpassingen van visie en plan op basis van het principe 'altijd vers, nooit af' als er voor gekozen wordt het Omgevingsplan Stedelijk Gebied niet direct na het Omgevingsplan Buitengebied op te pakken (zie CUP 7.7). Op grond van het Omgevingsplan kunnen initiatiefnemers vergunningen gaan aanvragen. Naar verwachting zijn dit intensieve processen met de samenleving. Dit alles valt ook samen met de eerste jaren dat we ervaringen gaan op doen met de Omgevingswet. We verwachten dat het werken met de Omgevingswet in het begin om extra inzet vraagt en mogelijk ook externe kosten. Als we deze inzet en kosten kunnen verhalen op de initiatiefnemer (zoals ook bij de huidige wetgeving) dan zijn geen extra incidentele middelen nodig. Mocht het kostenverhaal niet mogelijk zijn, dan zijn wel extra middelen nodig. Hiervoor wordt rekening gehouden met een incidenteel bedrag van € 70.000.

3.1 Transitie Sociaal Domein

Er wordt flink ingezet op het bereiken van de doelen Sociaal Domein zoals beschreven in het college uitvoeringsprogramma. De taskforce zoals deze is ingezet, heeft zijn vruchten afgeworpen en inzicht gegeven in het werk dat moet gebeuren. We blijven sturen op de doelen. We zien tegelijkertijd dat dit veel vraagt van onze beleidsadviseurs in het sociaal domein. Naast het sturen op de doelen, is er ook veel regulier werk dat moet gebeuren. Om onze beleidsadviseurs te laten focussen op het realiseren van de doelen, wordt voorgesteld om een junior beleidsadviseur aan te trekken voor een deel van de reguliere taken om op die manier de beleidsadviseurs te ontlasten. De kosten bedragen structureel € 40.000.

Met Lariks zijn wij in gesprek om te bepalen welke activiteiten uitgevoerd moeten worden binnen het beschikbare subsidiebedrag. We zien echter met de omslag die gemaakt dient te worden binnen de organisatie en de opgave die er ligt dat we veel vragen van de stichting. Wij vragen om middelen ad € 51.000 structureel beschikbaar te stellen zodat wij hierin vlot kunnen handelen. Er zullen nadere gesprekken met Lariks nodig zijn om te bepalen in hoeverre deze middelen werkelijk nodig zijn.

Bij de Kaderbrief is op basis van scenario 2 prioriteit toegekend aan deze beleidswensen waarbij de bedragen zijn aangepast naar 2 x € 50.000 incidenteel voor de jaren 2021 en 2022. De structurele voortzetting van deze ambitie is aan het volgende college.

3.2 VVE en peuteropvangbeleid

In 2017 heeft de raad het huidige beleid rondom VVE en peuteropvang beleid geactualiseerd en voorzien van een incidentele bekostiging. In de afgelopen jaren zijn de rijksmiddelen VVE en peuteropvang nagenoeg bevroren, daar waar in 2017 nog een toename aangekondigd en dus voorzien was. Bij ongewijzigd beleid is het huidige bedrag in de begroting ontoereikend. Dit heeft vooral gevolgen voor de beschikbare plekken op de peuteropvang. Bij ongewijzigd beleid ontstaat er vanaf 2021 een tekort van € 60.000. De raad heeft eerder aangegeven, na de evaluatie in 2020, te willen besluiten over het vervolg. Om de beschikbare plekken binnen de peuteropvang plekken niet abrupt af te breken willen we dit tekort voor 2021 nog één keer incidenteel dekken. Hiermee is er tijd om naar alternatieven te zoeken.

Toelichting beleidswensen

4.1 Implementatie Omgevingswet

De Omgevingswet zorgt voor een integrale benadering van de fysieke leefomgeving door een groot aantal wetten en beleidsregels in één wet en vier AMvB's samen te brengen. De wet leidt tot een inhoudelijke integratie van beleid in het ruimtelijke domein, maar ook wordt een andere cultuur beoogd met minder regels, meer maatwerk, meer afwegingsruimte en meer betrokkenheid van belanghebbenden aan de voorkant van ingrepen in de fysieke leefomgeving. De stelselwijziging vormt een stevige opgave voor de organisatie van de gemeente Leusden. Er moeten werkzaamheden worden gedigitaliseerd, van medewerkers wordt nieuwe vaardigheid en houding verwacht, er moet invulling worden gegeven aan participatie, regionale samenwerking en aan nieuwe instrumenten zoals de omgevingsvisie, omgevingsprogramma's en het omgevingsplan. Dit terwijl de kaders vanuit de rijksoverheid vaak met het verloop van de tijd pas duidelijk(er) worden. De minister voor Milieu en Wonen heeft de invoeringsdatum uitgesteld naar 1 januari 2022 vanwege de coronacrisis en ten behoeve van een zorgvuldige implementatie.

Leusden bereidt zich via een meerjarig proces voor op de Omgevingswet met een programma waarin verschillende sporen en deelprojecten in samenhang worden uitgevoerd. Het door de raad bij de begroting 2017 beschikbaar gestelde budget van € 300.000 raakt in 2020 uitgeput.

Geïventariseerd is welk aanvullend budget noodzakelijk is om het programma op minimaal benodigd niveau voort te zetten:

Incidenteel:

- a. € 27.000 voor op orde brengen van processen, kennis en kunde bij de unit VTH en training van juristen
- b. € 15.000 inhuur van expertise voor de procesbeschrijving van toepasbare regels
- c. € 75.000 voortzetten van programmamanagement en –sturing in 2021 (€ 50.000) en 2022 (€ 25.000)
- d. € 60.000 voortzetten van inhuur projectondersteuning in 2021 (€ 40.000) en 2022 (€ 20.000)
- e. € 35.000 omgevingsplan heel Leusden (binnen- en buitengebied)
- f. € 20.000 inhuur voor beleidsintegratie van diverse verordeningen en beleidsregels in omgevingsplan en omgevingsvisie

Structureel:

- g. € 10.000 t.b.v. onderhouden en actualiseren van de digitale omgevingsvisie
- h. € 29.000 formatie-uitbreiding (14 uur, schaal 9) t.b.v. applicatiebeheer Squit

De Omgevingswet zal nog meer structurele financiële effecten hebben dan de hier genoemde € 39.000 echter die effecten zijn nu nog niet in geld te vertalen. Opgemerkt wordt dat meerkosten kunnen ontstaan bij tegenvallers of hogere ambities op gebied van communicatie en participatie, bij het verwerken van rijksregels (bruidsschat), en het digitaliseren van de omgevingsvisie. Een ander risico is dat werkzaamheden niet met de bestaande formatie kunnen worden opgevangen en dat aanvullend moet worden ingehuurd voor beleidsintegratie, bruidsschat, VTH, HRM en communicatie. Met deze factoren is in de budgetvraag geen rekening gehouden maar wij benoemen deze in de risicomonitor.

Een ander punt van belang is een veranderd takenpakket van de RUD vanwege invoering van de Omgevingswet. De verantwoordelijkheden en budgettering van bodemtaken verschuiven van de provincie naar de gemeenten. De gemeenten besteden de bodemtaken vervolgens uit aan de RUD. Het proces om deze verschuiving mogelijk te maken zal ook drukken op het budget van de implementatie van de Omgevingswet. Verder bereidt ook de RUD zich voor op de komst van de Omgevingswet en heeft een implementatieplan opgesteld. Hiervan is nog geen financiële vertaling bekend. Ook de technische advisering van de RUD bij de totstandkoming van het Omgevingsplan in 2021 kan financiële gevolgen hebben evenals de mogelijkheid om leges te gaan heffen voor milieuvergunningen gekoppeld aan de DVO 2021 RUD Utrecht.